Конгрес
Українських
Націоналістів

Любіть Україну!

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 10 червня 2008 року № 24 (240)

ПАНТЕОНУ СЛАВИ – БУТИ!

Під час відзначення цьогорічного Свята Героїв відбулася знакова подія: на Володимирській гірці в Києві, навпроти пам'ятника святому Володимиру, на виконання Указу Президента, за ініціативи та сприяння Української партії та за активної участі КУН і "Патріота – захисника Батьківщини" відбулося закладання та освячення Пам'ятного каменя – майбутнього Пантеону Слави, куди мають бути перенесені (перепоховані) справжні Українські Герої: Симон Петлюра, Євген Коновалець, Степан Бандера та десятки інших видатних діячів української історії, які очолювали боротьбу українського народу за свободу й незалежність своєї держави від княжих часів і до 24 серпня 1991 року. Виступаючи на відкритті та освяченні Пам'ятного каменя, пресвяті отці церкви Святого Миколая Чудотворця, очільники Української партії Олег Олійник і Михайло Ратушний, голова "Патріота" Ігор Горбань та голова секретаріату КУН Степан Брацюнь відзначили, що відкриття Пантеону Слави саме в цьому святому історичному місці стане гідною всіх українців шаною героям України, які поклали своє життя за "Честь і Славу, за Народ!".

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

МОСКВА ЗАХОТІЛА ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІН

Ціна на російський газ для України з 1 січня 2009 року збільшиться в 2 рази

Про це наприкінці минулого тижня, після зустрічі президентів Росії й України, повідомив міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров.

"Ціни на газ центральноазіатських країн, що потрапляє в Україну через територію Росії, з 1 січня 2009 року будуть відповідати європейським цінам, розраховуватися за стандартними формулами", – нагадав Лавров.

"Це рішення обумовлює і перехід на ринкові ціни. Ціна для України у цьому зв'язку збільшиться майже вдвічі", – підкреслив він.

Реакція з українського боку прозвучала одразу ж. Україна готова до переговорів з Росією щодо ціни на газ на 2009 рік – заявив перший заступник глави секретаріату Президента України Олександр Шлапак. "Українська сторона давно очікує важких переговорів з Росією з приводу ціни на газ на наступний рік", – сказав Шлапак. – У принципі, ми готові до таких переговорів".

Разом з тим, як заявив офіційний представник "Газпрому" Сергій Купріянов, питання про підвищення ціни на газ для України вдвічі ще не вирішене остаточно. Як він пояснив, ціна буде залежати від того, наскільки піднімуть ціни на газ Туркменія, Узбекистан і Казахстан.

У свою чергу, МЗС України висловлюється за цілісний підхід у питанні встановлення ринкових цін на газ із російською стороною. Про це повідомив керівник прес-служби МЗС Василь Кирилич. "Повинен бути цілісний ринковий підхід у питанні про газ", – сказав він.

За словами дипломата, Україна готова розраховуватися за російський газ за європейськими ринковими цінами. "Однак коли мова йде про європейську ринкову ціну, то, очевидно, потрібно брати до уваги не тільки купівлю газу, а і його транзит, а також зберігання в українських сховищах", – сказав офіційний представник МЗС України.

За повідомленнями ЗМІ

В. ЯЩЕНКО,
голова Новомиргородського
районного осередку КУН,
Кіровоградська обл.

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

ЧАС РІШУЧИХ ДІЙ

Сьогодні, коли в національно-патріотичному середовищі вакуум ідей, найголовніше – активних дій, КУН зобов'язаний запропонувати своїй нації програму виходу України на високу орбіту розвитку. Хочеться поділитися своїм баченням успішного шляху.

Багато говорено про енергонезалежність української нації. А що зроблено? Нічого. Не буде нічого робитися доти, поки допускатимемо на високі посади в економічній та політичній сферах українофобів. Ми самі своїми діями, а ще більше бездіяльністю даємо їм можливість знущатися над нами. Як діяти? Швидко і якісно "кувати" національно свідомих кадрових чиновників, головними критеріями яких будуть порядність, патріотизм, професійність.

А далі: довести до світового рівня енергозатрати на виробництво одиниці продукції; починаючи з перших класів середньої школи ввести курс повного енергозбереження та економії; інформацію про наявні і розвідані енергоресурси зберігати під грифом державної супертаємниці з адекватною відповідальністю за розголошення; жоден теплоенергетичний продукт (нафту, газ, вугілля, уран, відходи деревообробної галузі тощо) не вивозити за кордон; розробити глобальну програму переробки і

використання вторинної сировини (папір, дерево, скло, метал, полімери та інше) на рівні новітніх світових досягнень; експортувати тільки готову продукцію, а не сировину; утеплювати житло за найновішими світовими технологіями; використовувати теплоопалювальні прилади (котли, конвектори тощо) з найкращими технічними характеристиками; навести порядок в енергопостачальних організаціях-монополістах (газ, нафтопродукти, електроенергія); на ділі запровадити гасло " українське – значить найкраще".

Окрім того, час негайно розробляти програму всебічної підтримки малого, дрібного, середнього та сімейного підприємництва. Цей сектор сьогодні жодну партію не цікавить, тому що всім партіям без винятку потрібна " страна рабов, страна господ". І ті, й інші – на гачку у влади. Тоді як середній клас – мало залежить від неукраїнської влади. Саме середній клас є творцем стабільності у країні та великим електоральним резервом для КУН.

Для втілення одвічної національної мрії – побудови могутньої української України – необхідно максимально підключити інформаційні, інтелектуальні, технологічні, фінансові можливості українців в Україні та за кордоном. Для цього вичавити з психології українських лідерів "гетьманоманію". Інтелектуальне середовище КУН повинне розробити дієві способи усунення цього ганебного явища, те ж саме стосується меншовартості.

Конче потрібно з раннього віку виявляти талановитих дітей-українців та надавати їм державну освітню суперпідготовку. Фізично й інтелектуально здорові родини українців повинні стимулюватися до максимального відтворення. Необхідно постійно пропагувати здоровий спосіб життя, враховуючи та використовуючи найбагатший досвід наших пращурів.

Закінчення на 3-й стор.

ПОЗИЦІЯ

Визначальною ознакою морального обличчя та соціальної поведінки людини є її патріотизм, тобто повага і любов до титульної нації та землі, на якій вона проживає, до традицій, мови, культури, національної ідеї та власне держави.

Хто ж не є патріотом країни, в якій мешкає, та її титульного народу, – не може вважати себе моральним і порядним. А людина без цих якостей – небезпечна для суспільства. Бо не можна довіряти таким жодної серйозної справи, не можна допускати їх до влади в країні, оскільки вони є головним джерелом корупції, запроданства, морального занепаду та злочину.

ВОРОГАМ НЕ МІСЦЕ В УКРАЇНІ!

Такими рядками розпочинається Звернення української інтелігенції Харківської області до співвітчизників (під ним підписалося 328 осіб), в якому висловлена стурбованість щодо сепаратистських закликів представників "п'ятої колони", котрі домагаються недопущення України до вступу в ЄС і НАТО, нав'язують нашій державі концепцію регіоналізації й федералізму, заперечують створення єдиної помісної церкви, вимагають надання російській мові статусу другої державної, заперечують права українців на власну історії й культуру, традиції та національних героїв...

Своєю поведінкою та вимогами вони намагаються закріпити в Україні колоніальні "здобутки" імперії зла, зруйнувати Українську національну самоідентичність.

На Харківщині, йдеться далі в листі, як і в усій Україні, немає жодних проблем для російської мови. Навпаки, постколоніальна інерція політики зросійщення майже повністю витіснила з ужитку українську мову та культуру в містах сходу та півдня України.

Проблеми російської мови з'являються на злісних язиках несумлінних політиканів та агентів "п'ятої промосковської колони" під чергові вибори, аби штучно збурювати протистояння в суспільстві.

Звертає на себе увагу деструктивна діяльність частини священиків російської православної церкви, яка діє на території України під псевдоназвою "Української" Московського патріархату.

Ці особи – здебільшого адепти московських спецслужб, порушуючи чинне законодавство, втручаються в політичне життя країни, не визнають Української держави, голодоморів і репресій, з ненавистю ставляться до всього Українського, не моляться за Український народ і країну, підбурюють парафіян проти Української влади та державної політики, ведуть активну антиукраїнську пропаганду й агітацію.

Не можна не звернути уваги на те, що вимоги та діяльність промосковських посткомуністичних провокаторів цілком збігаються з пунктами щодо України "Директивы стратегических действий органов государственной власти, спецслужб и дипломатического корпуса Российской Федерации", підписаної колишнім президентом РФ В. Путіним у лютому 2006 року.

Саме ті самозвані речники "буцімто інтелігенції України" та промосковська агентура в рясах є ревними виконавцями тих підривних дій проти України, запланованих в столиці іноземної держави.

Користуючись суспільною толерантністю українців, купка цих зловорожих людей намагається здійснити реванш посткомуністичних та промосковських сил у нашій незалежній державі.

У зв'язку з ситуацією, що склалася в суспільстві, йдеться у зверненні, та враховуючи, що в нашій державі налічується українців понад 85 відсотків етнічно і понад 92,3 відсотка – політично, політика вищої влади в країні та Президента України повинна враховувати й провадити в життя передусім інтереси української більшости: приводити до влади національну українську еліту, а не нацменшини, як це має місце тепер.

Українська інтелігенція Харківщини твердо й рішуче підтримує курс Президента України та патріотичних державників на європейську інтеграцію, на впорядкування зумисно зруйнованої ворогами України Конституції.

Рішуче вимагає суворого виконання ст. 10 Конституції України.

З надією чекаємо на створення єдиної помісної української християнської церкви.

Національні меншини, як і всі громадяни країни, бувають законослухняними і шанобливими тільки в адміністративно сильній державі з консолідованою титульною нацією. Отож обов'язок української державницької еліти – зробити нашу Україну такою сильною і консолідованою.

На закінчення автори звернення вимагають законодавчо встановити кримінальну відповідальність громадських і політичних угруповань, які, всупереч Конституції і чинному законодавству України, у своїх програмах і діяльності проголошують і домагаються федеративно-сепаратистського устрою для України, поділу її за територіальною, мовною чи політичною ознаками громадян, наголошуючи, що ворогам України не місце в нашій державі!

У "ДЗЕРКАЛО" ЗА НАСТРОЄМ

Шановні добродії!

14 червня о 19-й годині театр української традиції "Дзеркало" запрошує глядачів на прем'єру вистави "Заморочене весілля" за п'єсою Михайла Зощенка, що відбудеться у Будинку актора (вул. Ярославів Вал, 7). Режисер-постановник Володимир Петранюк відкриває цього автора по-новому, по-українськи, і стверджує, що геніальний гуморист Михайло Зощенко, який смішив своїм гумором половину земної кулі, був українцем. Отже, вистава "Заморочене весілля" наповнена притаманним для українського водевілю сміхом, що доводить глядача до сліз, бо ми вбачаємо в абсурдних героях, які товчуться на весільній вечірці, на околиці Києва своїх сусідів, друзів і навіть себе. Це особливість театру "Дзеркало" – пропонувати глядачеві подивитися на самого себе.

Дійство причаровує чудовою українською піснею у виконанні культового співака, поета і музиканта Василя Ґонтарського у супроводі гурту "Вася CLUB ".

Вл. інформація

ВІТАЄМО

ВОЛОДИМИРУ ЗВАРУНУ – 80 РОКІВ!

9 червня 2008 року заслуженому артисту України, члену проводу Івано-Франківської міської організації Конгресу Українських Націоналістів, голові найчисельнішого і одного з найактивніших її осередків, художньому керівнику Івано-Франківської чоловічої капели "Червона калина" Володимиру Зваруну виповнилося 80 років. За більш як 55-річний творчий шлях п. Володимир зробив значний внесок у розвиток і становлення національної культури на Прикарпатті. З багатьох хорових колективів, створених ним у різні роки творчої діяльности, шістьом присвоєне почесне звання "Народний".

В. Володимир почав свою трудову діяльність на культурній ниві у 1952 р. художнім керівником хору Перегінського районного будинку культури. Після закінчення Івано-Франківського музичного училища і Львівської консерваторії працював викладачем Калуської музичної школи, художнім керівником хору "Чорногора" при Калуському районному будинку культури, хорової капели працівників освіти, хорової капели "Прометей" с. Підгірки Калуської міськради, а з 1972 р. – викладачем по класу диригування та хорових дисциплін Івано-Франківського педагогічного інституту ім. В. Стефаника, в якому протягом 19 років підготував десятки кваліфікованих спеціалістів.

З 1990 р. очолює в Івано-Франківську чоловічу хорову капелу "Червона калина", в якій найбільш яскраво розкрився його талант і організаторські здібності. Саме "Червона калина" під керівництвом п. Володимира вперше в Івано-Франківську на сцені драмтеатру і площах міста виконала гімн України "Ще не вмерла Україна!", "Ой у лузі червона калина", "Не пора" та інші патріотичні і повстанські пісні.

Для відродження національної свідомости, українського духу "Червона калина" протягом 90–91 рр. багаторазово виїздила в Дніпропетровську, Сумську, Запорізьку, Донецьку, Чернігівську, Житомирську області. У 1993 р. хорова капела вперше взяла участь у міжнародному фестивалі, який відбувся в Словаччині. Після 1993 р. капела під керівництвом В. Зваруна брала участь у фестивалях-конкурсах у Франції, Англії, де була нагороджена дипломом, на фестивалі в Афінах у 1996 р. з числа 77 хорових колективів із 29 країн світу посіла почесне 3-тє місце.

Проводи Івано-Франківської міської й обласної організацій Конгресу Українських Націоналістів вітають ювіляра і бажають міцного здоров'я, сімейного благополуччя, трудових успіхів, довгих і щасливих років життя на благо Української Держави.

До цих побажань долучається і Головний Провід.

Конгрес Українських Націоналістів, редакція часопису "Нація і держава" щиро вітають активного члена КУН Анну БАГРЯНУ з високими відзнаками – Міжнародною україно-німецькою премією імені Олеся Гончара та Всеукраїнською літературною премією "Коронація слова" у номінації "Роман".

Зичимо пані Анні творчого натхнення, нових щедрих ужинків на літературній ниві.

Інтерв'ю з лауреатом літературних премій Анною Багряною читайте у наступному числі нашого часопису.

ЗАПРОШЕННЯ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ВЕЧІР

18 червня у Будинку письменників
(м. Київ, вул. Банкова, 2) **відбудеться ювілейний вечір знаного і шанованого письменника, члена Конгресу Українських Націоналістів Сергія Плачинди "У колі друзів".**
Веде вечір Віталій Карпенко.
Початок о 18.00.

КОРОТКО

КИЇВЩИНА

У міському палаці культури Білої Церкви відбувся літературно-мистецький вечір з нагоди дня Героїв України за участі Теодора Дячука – єдиного білоцерківця колишнього вояка УПА, який дожив до сьогоднішнього дня.

На урочистостях виступаючі говорили багато теплих слів про українських Героїв – Івана Мазепу (земляка білоцерківців), Василя Стуса, Симона Петлюру, Євгена Коновальця, Романа Шухевича, Степана Бандеру...

Присутні (а в залі зібралося чимало молоді) довідалися багато цікавого про життя, героїзм, бойовий дух видатних синів України, які присвятили своє життя боротьбі за свободу і незалежність Батьківщини.

Героїв пошанували художніми номерами народні ансамблі "Калина", "Від серця до серця", творчий колектив міської "Просвіти". Звучали на вечорі і поетичні твори місцевих майстрів слова.

Олександр МАКОВЕЦЬКИЙ,
член КУН, м. Біла Церква

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Демид Анатолій	(0382) 65-72-35
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

Як відомо, минулої середи Держдума Росії прийняла звернення до Президента та Уряду Російської Федерації, у якому запропонувала розглянути питання щодо виходу Росії в односторонньому порядку з Договору про дружбу, співробітництво і партнерство з Україною у випадку вступу України до НАТО. Пізніше з аналогічною заявою виступив і мер Москви Юрій Лужков, який закликав розірвати великий Договір з Україною у будь-якому випадку.

Пропонуємо Вашій увазі коментар з цього приводу заступника Голови Конгресу Українських Націоналістів Володимира БОРЕЙЧУКА.

Володимир БОРЕЙЧУК: "АГРЕСИВНІСТЬ І ТЕРИТОРІАЛЬНІ ПРЕТЕНЗІЇ З БОКУ МОСКВИ НЕПРИЙНЯТНІ ДЛЯ УКРАЇНИ"

– Підтримую Президента України Віктора Ющенка, який назвав великою політичною помилкою спроби перегляду Договору між Україною і Росією про дружбу співпрацю і стратегічне партнерство.

Водночас наш Президент учергове наголосив, що Україна є суверенною державою і вибудовуватиме зовнішню політику, виходячи із власного розуміння своїх національних інтересів. Їх сутність полягає в тому, що ми хочемо отримати гарантії міжнародної колективної безпеки. Саме таким гарантом для України є НАТО – організація колективної безпеки, яка довела свою ефективність. І ми підтримуємо в цьому Президента Віктора Ющенка, адже маємо гіркий досвід нашої історії, коли п'ять разів проголошували незалежність, а потім втрачали її якраз через відсутність таких гарантій.

Розумію, що однією з причин агресивної поведінки наших сусідів стало те, що керівництво України порушило питання про вироблення механізму поетапного виведення Російського флоту з України. Але ж там названі терміни, зафіксовані в Угоді про умови базування Чорноморського флоту РФ. Жодного порушення з боку України тут не вбачаю, як і щодо дотримання умов Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між нашими країнами.

Цей договір ратифікований парламентами України та Росії, зареєстрований у Секретаріаті ООН. Це міжнародна угода. Україна його дотримується. Натомість з боку Росії чимало порушень.

Візьмемо статтю 2 вищезгаданого Договору: "Високі Договірні Сторони відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань Заключного акта Наради з безпеки і співробітництва в Європі поважають територіальну цілісність одна одної і підтверджують непорушність існуючих між ними кордонів".

Однак у нас досі не демарковані кордони як на суші, так і на воді.

По-друге, ми вже мали прецедент з островом Тузла.

Щодо заяв російських посадовців – мера Москви Лужкова, Затуліна про те, що Крим має відійти Росії. Це – відверте посягання на нашу державу територіальну цілісність. Угода ще не розірвана, а вони її вже порушують. Згадаймо про маяки, які вони захопили. Росія поводить себе стосовно України агресивно, нахабно, зневажливо, ніби ми її колонія. Коли президент Росії каже, що треба перенацілити ракети на сусідню державу, то це ми розцінюємо як агресивний крок першої особи держави, уповноваженої приймати державні рішення до виконання.

Хіба це не порушення з боку Росії статті 4 Договору: "...Сторони докладають зусиль до того, щоб урегулювання всіх спірних проблем здійснювалося виключно мирними засобами, і співробітничають у відверненні та врегулюванні конфліктів і ситуацій, які зачіпають їхні інтереси"?

Є в Договорі стаття 12, в якій йдеться про мови і нацменшини. Звинувачення, котрі містяться у зверненні депутатів Держдуми щодо утисків російськомовного населення в Україні, є безпідставними. Росіянам подобається говорити про вигадані порушення та утиски російськомовних громадян, замовчуючи зневажливе ставлення до українців, які проживають на території Російської Федерації. Кількість російськомовних шкіл лише в Києві у декілька разів перевищує загальну кількість україномовних шкіл в усій Росії. А що казати про інформаційний простір для російськомовних!.. Маємо також вдосталь російських церков. Натомість у Росії українських традиційних конфесій майже немає. Наприклад, у Ногінську, коли було побудовано приміщення Української православної церкви Київського Патріархату, російський ОМОН брутально викинув священників з приміщення, відтак храм був переведений у підпорядкування Московського патріархату.

Офіційна влада Росії, крім того, нагнітаючи міждержавні стосунки, намагається відвернути увагу суспільства від тих соціально-економічних негараздів, що існують всередині своєї країни, оскільки рівень життя в Москві та Санкт-Петербурзі, наприклад, не відображає рівня життя інших регіонів Росії. У них свої проблеми, що характеризуються низьким рівнем народжуваності, запустінням території тощо. Коли Путін оголосив, щоб росіяни поверталися на батьківщину, то за три-чотири роки з України повернулося... аж десь 130 осіб. Натомість в Україну з Росії їдуть масово, домагаються тут громадянства. Бо у нас вищий рівень життя, культури. Ми маємо великі перспективи, оскільки прямуємо в Європу, а відтак – сприятливі передумови для досягнення рівня європейської цивілізації.

Україна – суверенна європейська держава. Цей вибір підтвердив Всеукраїнський референдум 1 грудня 1991 року, коли українці, росіяни, євреї, поляки, інші національні меншини проголосували за незалежну Українську державу. Ми твердо стоїмо на позиції консолідації української нації, всього українського народу, ми за інтеграцію в Євросоюз і НАТО, за дружні й тісні взаємостосунки з нашими сусідами, в тому числі і з Росією. Нагнітання ж з її боку штучного протистояння, агресивність, територіальні претензії – неприйнятні для Української держави. І з цим очільники Росії мусять змиритися.

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

ЧАС РІШУЧИХ ДІЙ

Варто враховувати чинники зовнішньої загрози, яка цементує націю.

КУН повинен виступити з ініціативою ліквідації правового нігілізму українців. Нація має досконало знати свої права й обов'язки.

Припинити друкувати Конституцію України на низькосортному папері. Ось де потрібен гонор, а не в протистоянні один одному!

КУН повинен виступити з публічною ініціативою створення на базі всіх національно свідомих сил Українського Національного Телевізійного каналу.

Треба піднімати авторитет партії КУН, в тому числі й за рахунок постійного позиціонування у ЗМІ лідерів партії, її еліти (не показушна скромність, а особистий приклад, реальний авторитет).

Партійна газета Конгресу має нести не тільки ідеологічну, історичну інформацію, а й економічну, технологічну, правову. В тому числі й на побутовому рівні. Газета повинна бути потрібною кожному українцю. Тоді, коли з усіх ЗМІ постійно і методично ллється потік песимізму і цинізму, зі шпальт нашої газети має бити фонтан оптимізму і віри в краще майбутнє нації.

Перед позачерговими виборами 2007 року голова КУН Олексій Івченко, один з десяти лідерів партій НУНС, не підписав угоди про післявиборче злиття десяти партій в одну. Він закликав членів партії, прихильників КУН, голосувати за партію Президента. Це було правильно і порядно. І цей крок нашого лідера слід постійно пропагувати у ЗМІ, особливо на телебаченні.

Сільське господарство. Тут взагалі непочатий край роботи. Де таке є, щоб орендар диктував принизливі умови оренди землі її власникові? Хто заступиться за українського селянина? А культура ведення сільського господарства – хіба ми отримуємо ті врожаї, на які здатна наша українська земля? За умови швидкого і радикального переоснащення села на рівні світових досягнень ми за рахунок сільськогосподарської продукції можемо створити "українське економічне диво". КУН зобов'язаний постійно порушувати цю тему.

Членам КУН, які є фахівцями з конституційного права, слід обов'язково внести свою інтелектуальну долю у процес створення нової Конституції. Так само взяти активну участь у підготовці податкового Кодексу.

Потрібно подумати над тим, як КУН домогтися більшої електоральної прихильності українського народу. Партії та газеті необхідно високо цінувати думки людей, небайдужих до долі української нації.

І все у нас буде добре, і мети своєї досягнемо. Слава Україні! Героям слава!

В. ЯЩЕНКО,
голова Новомиргородського районного осередку КУН, Кіровоградська область

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

НА ТИЖНІ

ПОЧЕКАЄМО ДО ОСЕНІ?

Що означає вихід двох депутатів із правлячої коаліції?

Наприкінці минулого тижня член БЮТ Ігор Рибаков і член НУНС Юрій Бут вийшли зі складу коаліції, яка до цього нараховувала 227 депутатів.

За словами Рибакова, рішення залишити лави парламентської більшості "стало логічним наслідком" виявлених ним "численних корупційних діянь, сліди яких ведуть до вищого керівництва уряду". Рибаков заявляє, що як голова міжфракційного депутатського об'єднання Верховної Ради "Контрабанді – СТОП" він провів "глибокий, всебічний аналіз діяльності Кабміну щодо боротьби з корупцією на каналах ввезення в нашу країну імпортних товарів і сировини". "Мій висновок однозначний і категоричний: уряд не лише не припинив незаконні схеми, а й розширив арсенал засобів контрабанди. Провідну роль в адмініструванні корупційних діянь відіграє Державна митна служба та її керівник Валерій Хорошковський. Саме це відомство та його очільник запровадили нові контрабандні комбінації, що "полегшило" державний бюджет на мільярди гривень", – йдеться у заяві.

Водночас у заяві Бута сказано, що його рішенню передувала "низка резонансних подій і вагомих обставин, які засвідчили глибокі протиріччя між діями парламентської більшости й утвореного нею Кабінету міністрів і курсом Президента Віктора Ющенка".

"Переконаний, що коаліція в її нинішньому вигляді, за очевидного домінування БЮТ, не є інструментом втілення політики глави держави. Більше того, нерідко коаліція перетворюється на важіль протидії Президенту, коли вона керується доцільністю одного моменту та мотивами однієї політичної сили", – сказано у заяві. "Вважаю, що не можу продовжувати працювати в рамках утворення, яке не виконує своїх же обіцянок і перестало бути опорою Президента Віктора Ющенка. Водночас я залишаю за собою можливість приєднатися до такого формату більшости у Верховній Раді, який дозволить якомога ефективніше працювати в інтересах суспільства та держави", – заявляє Бут.

Якою була реакція на таку резонансну подію з боку провідних політичних гравців?

Лідер Партії регіонів В. Янукович одразу почав говорити про створення нової коаліції. "Ми перебуваємо в переговорному процесі і в парламенті, і за межами парламенту. Обговорюються різні можливі конфігурації коаліції, і цей процес постійно іде", – сказав Янукович. За його словами, "є два можливих варіанти розвитку подій – чи створення нового формату коаліції, чи дострокові вибори".

Тим часом БЮТ не збирається створювати нову коаліцію і готовий працювати і в опозиції. Про це після засідання фракції БЮТ сказав її лідер Іван Кириленко.

Водночас Президент Віктор Ющенко заявив, що він не вважає вихід двох депутатів із коаліції підставою для її розпаду. "Це не є правовою підставою говорити про розпад (коаліції). Коаліція дієздатна, вона продовжить свою роботу", – сказав Ющенко.

Уже в понеділок увечері в пресі з'явилося повідомлення про те, що ще троє депутатів з фракції Блоку "Наша Україна – Народна Самооборона" можуть вийти з коаліції. Йдеться про те, що цих депутатів нібито намагається переманити до себе Партія регіонів.

Отож, українське політичне життя вийшло на черговий крутий віраж. Щоправда, можливо, цього разу ситуацію якось вдасться "спустити на гальмах" – до осені.

Головні баталії, скоріш за все, розгорнуться через кілька місяців.

(За повідомленнями ЗМІ).

УКРАЇНСЬКИЙ КРИМ

ХТО І ЩО СВЯТКУЄ У СЕВАСТОПОЛІ

Севастополь. Загальний вигляд Південної бухти. Світлина кінця XIX – початку XX століття

Шовіністичні угруповання Криму, помпезно відзначивши 225-у річницю створення російського Чорноморського флоту, перейшли до масштабного святкування такої ж річниці міста Севастополя.

Проросійські агітатори невгамовно втовкмачують у голови наївних мешканців постулати про те, що з прибуттям в Ахтіарську бухту військових підрозділів Російської імперії почався розквіт Криму і було закладено місто під назвою Севастополь.

Проте обізнані з історією громадяни та фахові науковці обґрунтовано заперечують фальсифікаторам минулого, а деякі навіть виказують свою образу на те, що вік міста занижено більш як у десять разів, мотивуючи тим, що сусідні Євпаторія та Феодосія і навіть центр одного з адміністративних районів міста – Балаклава, мають по 2500 років, тому не менше нараховує і мегаполіс, на місці якого існує нинішній Севастополь.

Юрій ТИМОЩУК

Навіть школярі знають, що на території теперішнього Севастополя було всесвітньо відоме своєю високою культурою, економікою і наукою славетне місто Херсонес, засноване у V столітті до нашої ери. Пізніше його перейменували на Корсунь, а після окупації Криму у 1783 р. на місці Херсонеса російський царат не місто будував, а, перш за все, військову базу Севастополь для загарбницьких нападів, які згодом і почав здійснювати на сусідні держави.

Стосовно античного мегаполіса, то з 1783 року останній зазнав варварської руйнації та масових пограбувань його історичних пам'яток.

Туристи, які сьогодні відвідують історико-археологічний комплекс Херсонес, часто запитують у екскурсоводів про те, чому від античного міста лишилися тільки фундаменти, а куди поділися, хай навіть зруйновані, будівлі. Ті знизують плечима, заявляючи, що історія про те нічого не знає. Неправда, історія знає, що російські війська, у тому числі і флот, за вказівкою Катерини II використали конструкції та стінові камені із споруд античного Херсонеса, які мали світову цінність, для зведення військових укріплень, суднобудівних доків, казарм і навіть парканів, але проросійські "науковці" та історики цей факт старанно оминають і замовчують, як і багато інших, котрі свідчать про загарбницьку політику тодішньої імперської Росії.

Спростовуючи облудну пропаганду про те, що з приходом Росії до Криму почався його небувалий розквіт, об'єктивні історики зазначають, що саме тоді почалися депортація кримськотатарського народу, нещадна експлуатація закріпаченого місцевого населення та постійні напади із захопленням нових земель, що тривали аж до Кримської війни 1853–1856 років, у якій об'єднані збройні сили Англії, Франції та інших держав, аби присікти загарбницькі дії царської Росії, розгромили її флот, військову базу Севастополь, а саме місто зруйнували. За підсумками Паризького миру у 1856 році Росії заборонили мати військовий флот на Чорному морі.

Таким чином, помпезне святкування 225-ї річниці варто було б присвятити не заснуванню, а перейменуванню Херсонеса на Севастополь.

Ще однією московською фальшивкою незадоволені свідомі науковці, а саме – присвоєнням неіснуючих заслуг аж до встановлення пам'ятника руйнівниці Запорозької Січі імператриці Катерині II, яка до створення військової бази у Севастополі не мала жодного відношення. Цей пропагандистський демарш спрямований на посилення українофобії на півдні України. І якщо вже ставити пам'ятник за внесок у створення флоту і військової бази Севастополь, то не Катерині II, а генерал-фельдмаршалу, світлійшому князю Таврійському Григорію Потьомкіну. Саме він особисто керував будівництвом Чорноморського флоту і бази Севастополь.

Однак, відзначаючи дату створення військово-морських сил Росії на Чорному морі, її ініціатори і виконавці про цю особистість рідко навіть згадують, не те, щоб заслужений пам'ятник спорудити. А причина така: Григорій Олександрович, як довели історики, походить із запорозьких козаків, котрий, як і багато інших, пішов на службу Російській імперії. Своїм старанним і вірним служінням у війську, багатим розумом і працездатністю досяг найвищих державних посад в імперії. І ось така йому вдячність від пташенят гнізда Катерини II.

На фоні цієї штучно нагнічуваної маячні під парасолькою святкування 225-ї річниці міста залучена вся Україна, державна влада якої виділила більше ста мільйонів гривень для проведення офіційних та урочистих заходів. І це в той час, коли в поліклініці Військово-Морських Сил України через брак коштів немає навіть фіброгастроскопа для обстеження хворих на шлунок. Його, аби надати допомогу людям, лікар вже два роки змушений позичати в інших лікувальних установах.

З усіх областей спрямовуються високі повноважні делегації, щоб разом з Росією відзначити 225-у річницю не мегаполісу, якому вже більше 2500 років, а в дійсності – дату колонізації нею Криму.

Наш національний флот і жодне місто України таких почестей з боку влади ще не знали. Проте, коли у травні цього року командування ВМС України вирішило 90-у річницю підняття на кораблях Чорноморського флоту Українського національного прапора вшанувати встановленням пам'ятної дошки на колоні Графської пристані, місцева влада заборонила це робити, бо повстали антиукраїнські сили.

Проковтнувши цю образу, спішимо на чуже, не наше весілля.

То що ж святкуємо, дорогі українці?

А "не лєпо лі нам браття", як колись закликав відомий літописець, згадати бойові походи з Дніпра до Криму і Херсонеса наших славетних київських князів. Зокрема, похід у червні 860 року князя Аскольда до Константинополя для зміцнення державницьких позицій Київської Руси у Причорномор'ї, або, як київський князь Володимир Великий походом на Крим у 988 році облогою з берега і десантом з моря відвоював у Візантійської імперії головну її колонію Корсунь (Херсонес, Севастополь), як прийняв там християнство, чим поклав початок хрещенню наших древніх пращурів – українців, що поширилося згодом на всю Східну Європу. Згадаймо, браття, ще багато чого славного із власної державної історії і ніколи її не забуваймо, хоч як би намагалися відомі сили ці події вимити з нашої свідомості, витруїти з пам'яті навіть балаганним шоу псевдоювілеїв.

м. Севастополь

МЕТАМОРФОЗИ ЧАСУ

ІНФЛЯЦІЯ – ЦЕ ЗНЕЦІНЕННЯ ВЛАДИ

Територія, захоплена для пограбування?

Для середньостатистичного українця, не кажучи вже про тих, хто опинився нижче такої статистики, питання зведення кінців із кінцями завжди стояло на порядку денному. Нинішні часи не виняток, навпаки – проблема стрімко загострюється. Інфляція рухається швидше, аніж покупець прошкує від домівки до базару. Рахуючи гроші на покупки, потрібно накидати дещицю – поки йтимете, ціна підстрибне. Прогнозовану інфляцію на рік уряд успішно виконав уже в першому кварталі... (Заради справедливості – інші гілки влади також доклалися до цього "успіху").

Олекса КОСАР

Наші властителі й властительки пояснюють це тим, що, мовляв, на світовому ринку виник дефіцит на продукти харчування, спричинений підвищенням попиту на них, а отже, й відповідним подорожчанням. Проте зростання цін не всюди однакове. Із республік колишнього СРСР Україна не є найбіднішою на сільськогосподарську продукцію, однак за рівнем інфляції – попереду. А ось як, за даними статистичного відомства, зростали ціни на продукти харчування протягом перших трьох місяців нинішнього року в деяких європейських країнах (у відсотках): Велика Британія – 100,4; Італія – 101,8; Франція – 102,1; Німеччина – 102,0; Португалія – 102, 2. Середній показник по 27 країнах Європейського Союзу – 101,8. В Росії – 106,4, а в Україні печальний рекорд – 109,7.

Кабінет Міністрів України скромно визнає, що харчі в нас подорожчали ледве не на половину, і наголошує, що саме вони є основним рушієм інфляції, тим більше, що в споживчому кошику українця харчування становить 52%. (Звідси запитання: чи то ми їмо так багато, чи наші доходи настільки малі, що більшу частину їх доводиться проїдати?)

Світлина Олекси ВАЩЕНКА

Здавалося б, у такій ситуації слід переглянути вартісну (у грошах) величину прожиткового мінімуму, і, відповідно до чинного законодавства, збільшити мінімальну зарплату, соціальні пільги, пенсії та стипендії. Але з цим ніхто не поспішає: ні уряд, ні ВР, ні Президент, та й опозиція в порушенні цього питання також поводиться досить скромно. Чи не тому, що інфляція – це не лише зростання цін, а й знецінення праці. Тобто, робоча сила стає дешевшою, і на цьому дехто поспішає, користаючись нагодою, заробити чергові мільярди. Спішать, бо відчувають, що вони – тимчасові. Ці тимчасовці нагадують приклади з історії, коли переможцям захоплена територія віддавалася на кілька днів на пограбування...

Втім, нам дуже пощастить, якщо галопування ненажерливої інфляції обмежиться спустошенням лише наших гаманців і заощаджень. Якщо ж вона почне добиратися до макроекономічних показників економіки та вдарить по довготермінових інвестиційних проектах, по бізнес-планах, знецінить обігові кошти, то Україну чекає велика біда...

Щоправда, матеріальні збитки і втрати можна потім компенсувати. Набагато тяжча втрата для України як для держави – знецінення її влади і втрата громадянами відчуття (вже вкотре!), що вона їх захищає.

УКРАЇНА В СВІТІ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР

Вступ України до НАТО є життєво необхідним для Української держави, адже йдеться не стільки про НАТО, скільки про необхідність геополітичного вибору: або увіковічнення окупації України Московією і зникнення Української держави і українства з історичної арени, або перемога національно-визвольної української революції та історичне буття України.

"Вистава" з повітряними кульками, влаштована опозицією у Верховній Раді під час розгляду питання щодо приєднання України до ПДЧ. Світлина Олекси ВАЩЕНКА

Микола БІЛИЙ,
політолог

Московська імперія, по суті, не визнала незалежність України, і теза Дугіна: "Существование Украины в нынешних границах и с нынешним статусом "суверенного государства" наносит чувствительный удар по геополитическим интересам России. **Дальнейшее существование унитарной Украины недопустимо**" (Основы геополитики: Пособие для военных, дипломатов и международных политиков. М., Артогея 1997), – це не просто теза окремої особи, це очевидна для всього вільного світу московська політика. Сформульоване Буйловим та Дугіним також і уточнення тези Дугіна: "присодинение, и на сей раз – **полное слияние Украины с Россией**". Тобто – знищення України.

"П'ята колона" Москви в Україні нахабно зайняла окупаційний імперсько-московський плацдарм на нашій землі, діє за планами Москви, а в овечі шкури захисників українських інтересів ці холуї Кремля вдягаються лише щоб обманути недосвідчених хохлів. Вони бачать Україну лише в упряжці Москви, а там українську націю чекає довершення асиміляції, зникнення українства і Української держави з історичної арени. Ці вихованці тюрем та імперської дійсности в своїй антиукраїнській та антиєвропейській крутійській риториці дійшли до того, що публічно, на телеканалах перед усім світом вимагають, щоб українська національно-свідома політична еліта залізла під хвіст зрабованому і сплюндрованому в імперській неволі українському затруєному імперським чадом населенню і керувалася його волевиявленням щодо вступу в НАТО саме тепер, негайно, поки народ не вдихнув вільного європейського повітря. Бо коли вдихне, то своїм підімперським минулим вжахнеться і побачить у реальному світлі багатьох теперішніх крикунів, демагогів і провокаторів.

Ось що з цього приводу пише в газеті "Шлях перемоги" патріарх української совісті Є. Сверстюк (стаття "Про національну честь") про членів колишнього Кабінету Януковича: "Це ж яка психопатологія: віце-прем'єр з гуманітарних питань в Кабінеті міністрів України відомий як українофоб, а більше нічим не відомий!.. Хіба це не зневага, коли перед мільйонами українців по телебаченню виступає Шуфрич, Цушко, Рудьковський, люди без роду, без племені – і говорять що попало, як перед вівцями, які нічого не розуміють"...

Ми, українці, не впоралися у своїй визнаній світом державі, на своїй етнічній землі з головним своїм завданням: не постали проти московської "п'ятої колони" і не ліквідували її. Ми всі роки Незалежности в більшості своїй поводилися підло, сподівалися, що все стане так, як нам треба, без нашої активної участи.

Недосвідченість у національному питанні президентів Л. Кравчука і Л. Кучми, невігластво та холопство останнього загнали Україну майже в глухий кут. Перший насправді Український Президент В. Ющенко, дивом вцілілий при замаху на його життя з боку ворогів України, на жаль, також пригальмував досягнення Майдану, сподіваючись, що Помаранчева революція пробудила українську націю і що ми справимося зі своїм завданням інструментами демократії. Однак ми не справляємося! Не він нас, ми підводимо українського Президента.

Отруєний, з підірваним здоров'ям, ризикуючи власним життям, він мужньо і самовіддано став на прю з ворогами України – "п'ятою колоною" імперії, філігранно йдучи по лезу між "гуманістичним" шансом для ворогів, манкуртів, зрадників, заспаних і байдужих до долі нації українців.

Скажу відверто, хоч чим би скінчилося президентство В. Ющенка, він уже увійшов в історію як видатний лідер своєї нації, істинні подвиги якого стануть очевидними у ближчій історії. Саме тому так несамовито верещить москвинська шобла "п'ятиколонників" про низький рейтинг В. Ющенка, про неузгодженість його прагнень з інтересами "народу". Чужа "п'ята колона" – це не наш народ, це вороги нашого народу – окупаційно-імперські залишки в Україні. Це вони тиснуть на шлунково-прямокишкові інстинкти національно-несвідомих українців, затіняючи своїм галасом дійсні історично-рятівні для української нації і держави суті.

Наголошую: чим більше бруду і лайки виплескує Москва і її "п'ята колона" в Україні на українського провідника, тим потрібнішим і життєдайнішим він є для української нації. Навіть не глибоко розуміючись у деталях, з вище наведеної доступної для всіх українців ознаки можна діяти непомилково – вибирати і підтримувати такого провідника нації.

Можна часто чути, особливо підкреслено з вуст тюремних і імперських вихованців москвинського штибу, що Україна перебуває на стикові двох світів – европейського і азійського. Це неправда! Таку географічну дурилку нам підкидають, щоб пристібнути нас до нинішньої московської імперії – до чужого нам світу. Україна – европейська держава і ментально, і географічно. Україна не має сухопутних кордонів з Азією, а лише з евразійською московською імперією (РФ). Терени цієї імперії є поки що стиковою смугою між Європою і Азією, а в менталітеті колишньої метрополії нуртує азійський деспотизм. То причому тут Україна?!

Тепер про те, чим вирує наше суспільство.

Українська нація має соромитися проситися в европейське коло цивілізованих народів, допоки не сформує стабільну, українську за суттю і духом націю. Негоже намагатися загрібати жар чужими руками. Це аморально. Наша нація зобов'язана справитися з усіма труднощами ліквідації трагічних наслідків московської окупації своїми силами, а вільний світ у цій справі стоїть на нашому боці. І навіть гарантував нам безпеку цього процесу при відібранні у нас военного ядерного потенціалу.

Щоб успішніше справитися з цим завданням, Україна має якнайшвидше приєднатися до ПДЧ і жорсткими заходами придушити войовничість антиукраїнських, антидержавних елементів. В окреслених умовах праця українства з доведення нашого суспільства до стадії готовности вступити в европейські структури буде довготривалою і напруженою. І лише після завершення цієї історичної праці національний референдум має визначитися з питанням вступу в конкретні структури, зокрема і НАТО.

Щодо представників нацменшин, для яких Україна, згідно з міжнародним правом, не є Вітчизною, а лише країною проживання, і які не захочуть ідентифікувати себе українцями, то вони, у випадку несприйняття европейського вибору української нації, можуть поміняти країну свого проживання. Що ж до московських окупаційних залишків в Україні, які відкрито і осатаніло виступають проти української державности, маємо зауважити наступне.

Правова наука відстає в Україні і в світі, адже реалії життя на постімперському радянському просторі (в колишніх республіках СРСР), на постюгославському просторі на Балканах і деінде криком просять юридично (в дефініціях) розмежувати поняття "національної меншини" і "окупаційних залишків" у колись підневільній країні, які під патронатом імперської метрополії та під прикриттям "меншини" зсередини підривають державу звільненої нації та знову заштовхують її назад в імперію.

В України колосальний досвід у цьому питанні – вона принаймні двічі в новій історії втрачала власну державність якраз через розкладову, підривну роботу зсередини "п'ятої колони" московської імперії, тому саме Україна має запропонувати міжнародній спільноті в цей історичний час становлення постімперіалістичної епохи національних держав проект правового документу (міжнародної конвенції) "Про розмежування понять "національної меншини" і "окупаційних залишків" у звільнених з імперського ярма країнах та правові наслідки такого розмежування".

Бачимо історичні приклади цивілізованої поведінки імперських метрополій. Наприклад, у 1954 р. Алжир розпочав національно-визвольну війну за незалежність проти Франції. Війна розросталась, і на 1958 рік Армія національного визволення числом 130 тис. вояків діяла проти 600-тисячного окупаційного французького корпусу. В 1962 р. була проголошена Алжирська Народна Республіка, і майже всі европейці (і окупаційні війська Франції, і її колоністи – близько 1 млн осіб) і різношерстна публіка (інженери, лікарі, викладачі, кваліфіковані робітники) залишили Алжир.

Але ж хіба можна такого чекати від москвинських імперіалістів з їхньою "елементарно-дикою і заразом вишукано-рафінованою, лютою ненавистю супроти кожного, хто прагне бути вільною людиною і не хоче йти в неволю "визволителів" (М. Демкович-Добрянський, історик і політолог). Загляньте прискіпливим оком в Україну, прослухайте і подивіться радіотелеканали, вчитайтеся у періодичні промосковські видання в Україні, і переконаєтесь, наскільки правий М. Демкович-Добрянський та скільки "дугіних" галасує в Україні.

Саме таку ненависть демонструють діти і онуки тих, хто зростав на хлібі, відібраному силою в українців, загнавши в могили півтора десятка мільйонів найлютішою голодною смертю. Тепер ці діти й онуки погрожують націлити на Україну свій нищівний военний потенціал за те, що українці шукають національного порятунку в системі колективного европейського захисту від повзучої москвинської агресії.

Останні заяви колишнього російського президента, кадебіста Путіна про територіальні претензії до України після всіляких договорів дружби і гарантій недоторканности при ядерному роззброєнні України остаточно знімають маску з нашого історичного ворога. Стає очевидним всьому світу, що маневри Московії з визнанням незалежної України робилися лише для того, щоб в інший спосіб ("мирний", а фактично через всі види агресії: економічної, інформаційно-ідеологічної, психологічної і т. ін., з опертям на залишену свою "п'яту колону" в Україні, яка маскується під нацменшину) повернути Україну в свою імперію.

Президент В. Ющенко своїми рішучими правовими кроками розкрив світові ницу підступність Москви.

На погрози Путіна світ мав би відреагувати жорсткою заявою і застереженням з боку ООН, що у випадку розв'язання війни Московією проти України, будуть вжиті заходи щодо її захисту, а також визволення з-під московського ярма раніше поневолених інших народів: Чечні, Калмикії, Якутії, Татарстану й інших.

Україна ж змушена підняти гасло: "Україна або смерть!"

Насамкінець стверджую, що Конвенція "Про розмежування понять "національної меншини" і "окупаційних залишків"..." повинна б зіграти велику гуманістичну місію. Адже хіба позаздриш долі, скажімо, засланих Московією в Україну "покорітелей України", чи "освободітелей Казахстана, Таджикистана..."

Навряд чи комфортно колишньому загарбнику-окупанту в середовищі колись пригнічених людей у їхній звільненій вітчизні.

У Конвенції має бути передбачений механізм репатріації окупаційних залишків (колишніх загнаних на чужі землі імперською метрополією "покорітелей-освободітелей" і їхніх нащадків, які не є лояльними до звільненої з-під їхнього ярма країни, а тому вони не можуть зачислятись у національну меншину в цій країні).

Це буде гуманно відносно тих знедолених імперіями людей, сприятиме значному пом'якшенню міжнаціональної напруги та добросусідству країн.

Трагічний, кривавий попередній досвід цивілізаційних процесів в сучасних умовах озброєнь і екологічної напруги на Землі вимагає від людства осилити етап становлення епохи національних держав силою міжнародного права, а не збройного кровопролиття.

З КОГОРТИ ГЕРОЇВ

КОЛИ ВОРОГ СТРІЛЯЄ, БОГ КУЛІ НОСИТЬ

Старшини Перемиського куреня УПА і члени підпілля ОУН

Спогади про повстанське життя

Михайло НЕПРІЛИЙ,
колишній станичний армії УПА,
політв'язень норильських таборів

Я народився 22 березня 1922 року у селі Зарудді Зборівського району на Тернопіллі. Коли мені було 14 років, став членом читальні, при якій створювалися самоосвітні гуртки для вивчення історії. На Різдвяні свята грали вистави, влаштовували вертепи. У 1937 році зорганізувалося товариство "Сокіл". Це, в першу чергу, була військова команда, де ми займалися маршируванням і різними вправами. Нас було 30 юнаків і 30 дівчат. Польська влада не дозволяла збиратися на площі, тож ми сходилися під церквою, а ввечері виходили в село з піснями: "Триста літ минає, як наш брат у кайданах вмирає", "Ми живем на славу, проженемо ляхів за Варшаву". Польська поліція ввечері навіть не виходила з помешкання: боялася. Хоч ми були не багаті, зате сильні духом, в нас жила національна ідея. Знали нашу історію, були переконані, що повинні боротися за нашу землю, навіть якщо доведеться віддати своє життя за честь, за славу, за народ. Багато наших побратимів старшого покоління полягли в тяжких тортурах і нерівних боях, але дехто, дякувати Господу Богу, ще залишався в живих...

У 1939 році в Україну прийшла московська комуністична влада; і за три місяці наша нація зазнала великих смертельних втрат на всій Західній Україні.

У січні 1940 року, перед Різдвяними святами, заарештували 7 моїх побратимів: Сагайдака Павла, 21 рік; Пастуха Михайла, 20 років; Данька Івана, 21 рік; Кимського Павла, 20 років; Миколишина Івана, 19 років; Демчишина Дмитра, 21 рік; Багрія Михайла, 20 років; Романіва Григорія, 20 років. Того ж року у тернопільській тюрмі було замордовано у тяжких муках багато тисяч людей. Коли мордували, гудів трактор, щоб не було чути відчайдушного крику та стогону. Ні в чому не винних людей в'язали, кололи дротом, кидали в яму і "гасили" вапном. Так "визволяла" нас совєцька влада, наступники якої і зараз нам тільки зло роблять.

У 1941 році, коли мені виповнилося 19 років, прийняли мене в ОУН і одразу доручили бути зв'язковим кур'єром на 5 сіл-станиць (с. Травотолоки, станичний Тимофей Романів, с. Лавриківці, станичний Іван Беш, с. Жабиня, станичний Семен Мудрак, с. Храбузна, станична Юстина Завербна, моє рідне село Заруддя, станичний Михайло Непрілий). У 1942 році мені доручили ще обов'язки станичного. Праця була дуже важкою і небезпечною як удень, так і вночі. Треба було бути постійно в походах. Отримав завдання – виконуй. Військова справа перешкод не знає. Я не запитував, скільки мені будуть платити чи ким я буду. Це зараз хитрі люди шукають добре крісло і багато грошей. А я п'ять років провів у підпіллі, ризикував життям і родиною, перевозив зброю своїми кіньми, заготовляв продукти харчування, робив усе, що було потрібно. Я не вагався виконати найнебезпечніший чин, бо це вимагало добро справи: "Здобудеш українську державу або згинеш у боротьбі за неї".

1942 року Український Національний Провід, який очолили Степан Бандера і Роман Шухевич-Чупринка, зорганізував невеликі озброєні відділи. З мого села Заруддя до новоствореного відділу було відпроваджено двох побратимів: Василя Бензину, 1920 р. н. і Юрія Глинського, 1922 р. н. Загинули вони у великих боях під с. Конюхами Козівського району.

У 1944 році в Україну вдруге прийшла московська комуністична влада. З мого села в ряди УПА було прийнято чотирьох юнаків: мене, Михайла Непрілого, 1922 р. н. (псевдо "Соловей"), Михайла Пасічника, 1921 р. н. (псевдо "Явір"), Дмитра Мочука, 1923 р. н. (псевдо "Кармелюк") і Павла Пасічника, 1922 р. н. (псевдо "Дуб"). Ми були в курені Рена, 4-му рої, чоті Сокола. Пройшли військовий вишкіл і розташувалися в лісах Поморянщини. Займалася вишколами, маршируванням, різними військовими вправами. Якось у чоту прийшло повідомлення Проводу, що в теренах між Бродами і Заложцями людей грабують якісь невідомі, ще неповнолітні підлітки, які поприв'язували собі на шнурок палки, казали, що вони українські партизани, вимагали у селян все їм потрібне. Були й такі, які повтікали з фронту і забирали худобу, свиней та інше добро. Наша друга спецчота мала розвідати, що там діється, і навести порядок. Було дуже важко перебратися із Зборівського району в Залозецький, бо між ними проходила залізниця і стояла добре озброєна охорона. Чота вночі зайняла позицію, за дві хвилини перебігла сто метрів і залягла, поки переходила дрезина. Потім рушили селами, випитуючи, що де діється. У кожному селі було багато військових, по два-три донощики-стукачі, які передавали про наші дії в район. Майже кожен день проводили у бою. Були дуже голодні і перемучені, бо навіть води у нас не було. Нарешті станична с. Батьків прислала до нас зв'язкового зі звісткою, що ми можемо заходити в село, щоб підкріпитися, бо війська якраз там не було. Тільки ми сіли за стіл, як стійковий повідомив, що до Залізець їде велика сила військ, може, двісті чоловік. Станична почала дуже нас просити, щоби ми вибиралися з села і не вели ніякого бою, бо вороги можуть спалити все село. Ми послухали її, вийшли на високу гору. Кадебісти нас помітили і почали стріляти запальними кулями. Але, коли ворог стріляє, Бог кулі носить, а ми були добре вишколені, перевірені; пролізли 50 метрів по-пластунськи, залягли на добрий грунт і відкрили вогонь з кулеметів і рушниць. Внизу було чути крик та іржання коней. Нам згори все було добре видно, тож ми хотіли відрізати їх від лісу. Ворогам таки вдалося втекти, але полягло їх тоді багато.

Терен виявився дуже великим, і ми відвідали кожну станицю аж до Чорного Лісу, Верховужа, Ніщого. Всюди наша чота за наказом Проводу виконувала різні завдання.

Згодом надійшов наказ повернутися на терени Зборівщини і Бережанщини. У поході чота заквартирувала в селі Марополі, бо всі вже були такі перемучені, що йшли і падали. Та тільки ми присіли, як стійка помітила, що якісь військові хочуть нас оточити. Тоді ми швидко вискочили в ліс. Вороги нас помітили і відкрили гранатометний вогонь. Тоді ми залягли і відповіли таким сильним вогнем, що вороги повтікали.

Тяжкі бої тривали кожного дня. Наш клич був такий: "Ми сірі вовки з Чорного Лісу". У нас на шляху не повинно бути перешкод, бо наша земля Господом Богом дана, ми повинні її шанувати і за неї боротися. Ми не мали своїх баз, складів, кухні, завжди були голодні, але сильні духом. Нас вела наша національна ідея: "Здобудеш Українську Державу, або згинеш в боротьбі за неї". Кожен пам'ятав: коли будеш правдивим християнином, тоді будеш вірним націоналістом. Перш за все – Бог і Україна.

Закінчилася війна. Хто вижив, пішов у підпілля. Але жорстока машина сталінського терору не переставала нищити націю. Кожної ночі війська НКВС влаштовували облави. Так тривало до 1947 року, коли Москва створила штрафні робочі батальйони. Людей посилали на виснажливу фізичну працю. Мене теж відправили на дуже важку роботу.

Наприкінці визначеного судом терміну відправили мене в Бутирську тюрму, у 303-ю одиночну камеру. Мучили 7 місяців в камері-одиночці, а потім ще 3 місяці у загальній камері. Так мучили, що я втратив людську подобу. Викликали на допит о першій годині ночі. Але я нікого не виказував.

Тоді кадебісти з мого району влаштували фальшиві очні ставки з людьми, які жили у моєму селі. Кати переконалися: це був спровокований на мене донос – ніякі факти не підтверджувалися. Але слідчий не заспокоївся і поїхав у моє село допитувати людей. Проте ніхто на мене не свідчив. Тоді розгніваний слідчий сказав: "У вашому селі всі бандити". Звісно, мої односельці були справжніми патріотами України. Розлючений слідчий відправив мене на 5 діб у карцер. Там не було сну, мучив холод, голод, біль, духовні муки. Однією ногою я вже був на "другому світі".

Коли закінчилася тюрма, почались нові тортури – 10 років норильських таборів. Я відбував термін у четвертому таборі до 1955 року, коли відбулося велике повстання. У кожному таборі було по 5–6 тисяч засуджених. Ми вигнали з вахти конвой. Свої зайняли вахту. Поставили вимогу – негайно привезти московську комісію для визволення незаконно засуджених. Комісія допомогла – розглянули наші документи і почали відпускати на волю групами, поступово. Як незаконно засудженого мене в 1956 році звільнили.

У свої 35 літ повернувся я у рідне село. Одружився. Влаштувався на роботу в Тернополі, на відбудову міста. Жив на квартирі у селі Петриках. На щастя, світ не без добрих людей. Дали мені ділянку, де побудував я будинок. Щасливий, що живу на рідній землі, у своїй хаті, маю свою родину – дружину і троє дітей. Зараз мені 86 років. Одержую пенсію, хоч невелику, та в боргах не живу.

А душа болить. Я воїн УПА, а держава ще й досі не визнала нас. Щороку нас стає все менше і менше. Залишилися одиниці патріотів.

Напливають спогади... Не можу без них жити. Вважаю святим обов'язком донести їх до майбутніх поколінь; хай читають, хай знають нашу героїчну історію.

Чекаємо рішучих дій від Президента, від Верховної Ради і вимагаємо – визнати УПА воюючою стороною!

Нехай Бог благословить наш народ, нашу землю, керівників нашої держави!

СЛАВА УКРАЇНІ!

с. Заруддя Зборівського району
Тернопільської області

ЧЕСТЬ НАЦІЇ

Мені пощастило відвідати святе місце для кожного свідомого українця – могилу Степана Бандери, провідника ОУН-УПА, вбитого московським таємним агентом КДБ у Мюнхені. Після закінчення Другої світової війни, перебуваючи у вимушеній еміграції, Степан Бандера продовжував свою боротьбу за визволення нашої Батьківщини від радянської імперії.

НА МОГИЛІ СТЕПАНА БАНДЕРИ

Старовинний мюнхенський цвинтар має назву "Вальдфрідгоф" (нім. "кладовище у лісі"), адже вся його територія знаходиться у розкішному лісі, який нагадує чудовий парк. Тут у тиші високих, старих дерев покоїться прах Степана Бандери.

Перше, що впадає у вічі, це та виразна скромність, з якою виконано пам'ятник Провіднику. Світлий камінь, простий православний хрест, і напис двома мовами: українською та німецькою (Степан Бандера, Stephan Bandera,1.1.1909 – 15.10.1959).

Ті відчуття, які мене охопили, коли я став наближатися до потрібного сектора, важко передати словами... Я поклав на могильний камінь колоски пшениці з української землі, перев'язані синьо-жовтою стрічкою.

Прикро, що український народ не має можливости навіть після смерти героя, в добу незалежности України доторкнутися до легенди.

Відомим є той факт, що під час захоронення труна Степана Бандери була розміщена таким чином, щоб не торкатися німецької землі, аби згодом, коли прийде час, перенести труну на рідну землю.

Отож будемо жити сподіваннями, що такий важливий і світлий день для усіх українців, нарешті, настане, і важливим поштовхом на цьому шляху став Указ Президента України Віктора Ющенка щодо відновлення історичної справедливости та визнання ветеранів ОУН-УПА воюючою стороною за незалежність України у Другій світовій війні, а також відкриття СБУ величезної кількости історичних документів, доступ до яких був неможливий у радянські часи.

Ілля ХОДЄЄВ,
м. Берлін

УРОКИ ІСТОРІЇ

ОДИН З ІДОЛІВ РУСОФІЛЬСТВА

Тінь Винниченка висить над багатьма нинішніми вітчизняними політиками

Глибокою печаллю сповнені слова Тараса Шевченка, продиктовані роздумами про трагічну долю нашого поневоленого народу.

Спи, Чигрине, нехай гинуть
У ворога діти.
Спи, гетьмане, поки встане
Правда на сім світі.

Відтоді, як були написані ці рядки, минуло вже понад півтори сотні років. Але з літами не меншає та печаль, яку вони викликають в серці кожного патріота. Навпаки, відчуття трагізму все посилюється. З часів Тараса десятки поневолених народів зуміли скинути з себе колоніальне ярмо, зайняти гідне місце в сім'ї вільних народів. Одні ми ніяк не можемо скористатися унікальними шансами, які дарує нам історія. Ні безперечна талановитість великого народу, ні його унікальний історичний досвід не рятують нас від повторення трагічних помилок, за які знову доводиться так дорого платити. Ось і в наші дні ми стаємо свідками дуже небезпечного відставання нашої держави у справі її вступу до НАТО, що вкрай послаблює національну безпеку, в результаті чого державна незалежність знову залишається без належного захисту.

У чому ж причина такого національного мазохізму? Чим швидше правдива відповідь на це запитання стане набутком нашого загалу, тим благодійнішими будуть ліки від задавленої і смертельно небезпечної хвороби нації.

Василь ЗАЄЦЬ,
"Нація і держава"

У пошуках тієї рятівної відповіді думка знову і знову лине в минуле, особливо часто зупиняючись на подіях національно-визвольних змагань 1917–1921 років. Тоді перед Україною відкрилася унікальна можливість позбутися російського ярма: пішов у небуття гнилий царизм, режим російської буржуазії впав під ударами більшовиків, у яких ще не було ні міцного адміністративного апарату, ні потужних збройних сил. Жодна з російських політичних партій не користувалася авторитетом серед українців, мільйони яких були готові зі зброєю в руках стати на захист своєї молодої держави. Але наш народ не скористався унікальними можливостями. Через недолугість Української Центральної Ради не було нічого зроблено для створення національної армії, здатної захистити незалежність. Чому саме так сталося? Хто винен у національній трагедії?

Відповіді на ці болючі запитання конче потрібні для того, щоб нові покоління борців за українську державність знанням усієї історичної правди були застраховані від повторення помилок, які зробили їхні попередники.

На жаль, усе відчутнішими стають зусилля тих, хто не зацікавлений у віднайденні істини. Одна за одною з'являються публікації і видання, автори і спонсори яких возводять в світила першої величини тих діячів минулого, яких і поганенькими ліхтарями назвати совісно. Робота в такому плані особливо інтенсивно ведеться навколо тих діячів, чия політична некомпетентність свого часу завела наш народ на історичні манівці. Це стосується, в першу чергу, колишнього заступника голови Центральної Ради, голови Генерального Секретаріату, прозаїка і драматурга Володимира Винниченка. Його антидержавницькі, антиукраїнські погляди свого часу звели нанівець наші національно-визвольні змагання. До того ж він і потім, коли стало очевидним його політичне банкрутство, продовжував відстоювати свої недолугі ідеї, не переставав паплюжити самовідданих патріотів України Симона Петлюру та Дмитра Донцова, які багато зробили для розвінчання московського експансіонізму, для озброєння борців за незалежність України, випробуваною в боях ідеологією українського націоналізму.

Прикриваючи свої вчинки і дії балачками про інтереси України, Винниченко насправді і завжди пам'ятав лише про вузькоособистий інтерес, який вбачав у возвеличенні власної персони за всяку ціну і за будь-яких обставин. Наділений чималими письменницькими здібностями, він від природи не був мислителем. Оскільки оточуючі його обивателі в масі своїй вважали русофільську єресь Михайла Драгоманова останнім словом політології, молодий Винниченко і собі став драгоманівцем: це ж було модним серед тодішньої провансальської інтелігенції, до того ж здавалося перспективним в справі швидкого просування по кар'єрній драбині, бо ж за драгоманівщину у московській імперії нікого не судили. Щоправда, побувати в жандармських лабетах юнакові довелося, чим він згодом скористався, претендуючи на імідж "професійного революціонера", хоч насправді тимчасові жандармські зазіхання на його особу були викликані гіпертрофованим страхом, що його будили у царської охранки соціалісти, з якими Винниченка звела мода вкупі з молодіжною романтикою. За час, що минув між двома російськими революціями, Винниченко-"революціонер" не збагатив свого світогляду ні вивченням історії України, ні розумінням непримиренності інтересів Києва і Москви. Колоніальний визиск, від якого і духовно, і матеріально страждали українські маси, не спонукав Винниченка до підготовки нового національно-революційного піднесення. Про обивательський характер його тодішнього мислення переконливо свідчить роман "Записки кирпатого Мефістофеля", опублікований у першій половині 1917 року в "Літературно-науковому віснику". Центральний герой твору – адвокат Яків Михайлик. Колись він був революціонером, але то було випадкове захоплення суспільним рухом, про яке він уже навіть не згадує. Сюжет твору розвивається за кількома лініями, і всі вони пов'язані з жінками, які потрібні Кирпатому Мефістофелю для тілесного та душевного комфорту.

Такі твори, як "Записки Кирпатого Мефістофеля", нічим, крім мови, не відрізнялися від тодішньої занепадницької російської літератури. Та й роль мовного фактора як лінії водорозділу між російською і українською літературами все меншала завдяки стараннями того ж Винниченка, який все частіше друкувався в російських виданнях, до того ж поспішав з виданням перекладів на російську уже виданого українською.

Все сказане свідчить про те, що напередодні 1917 року і на

Члени Генерального секретаріату УНР. У центрі – В. ВИННИЧЕНКО

його початку Винниченко був дуже далекий від будь-яких думок про революцію. Її вибух застав його в Росії, де він жив у повному консенсусі зі своїми московськими однодумцями. Вони ж і порадили йому після повалення царизму швидше їхати в Київ і брати владу в свої руки, що він і зробив, чим потім дуже хизувався. Ще б пак! Разом з іншим таким же "революціонером" М. Грушевським керував Центральною Радою Української Народної Республіки, аж чотири універсали написав! Віддавши Україну збільшовиченим москалям, Винниченко на деякий час пішов у підпілля, доки в Україні не піднялася хвиля нового революційного піднесення, цього разу спрямованого проти дискредитованого гетьманату Павла Скоропадського. Всіляко лаючи і принижуючи гетьмана, Винниченко ніби ніколи й не задумувався над тим, що за всі неподобства, які коїлися в тодішній Україні, мав би нести відповідальність і суворуу кару, в першу чергу, він сам та його спільники, бо то ж через їхню недолугу, зрадницьку політику країна стала жертвою більшовицьких орд, для вигнання яких і були покликані кайзерівські війська. Та й зі своїми рятівниками діячі в Центральній Раді не змогли знайти спільної мови. Обурені соціалістичними витівками та неспроможністю центральнорадівських політичних неуків навести в країні елементарний порядок, німці після численних кофліктів нарешті розігнали "орган української влади" Грушевського, після чого до влади прийшов гетьман Павло Скоропадський. На жаль, в Україні на той час кишіло багато всякого російського панства, бо центральнорадівські "демократи" "гуманно" пригрівали на українській території усіх москвичів – як присланих сюди ще царями та Тимчасовим Урядом, так і тих, які змушені були шукати в чужім краї порятунок від шалених більшовицьких живодерів. Потрапивши в Україну, московські недобитки знову згадували свої старшобратні амбіції. Поналізши в адміністративні владні структури гетьманату, бездушні зайди своїми розправами над українськими селянами та робітниками, прагненням знову зробити Україну частиною "єдіной, нєдєлімой" Росії викликали загальнонародне обурення. Вибухнуло повстання, в результаті якого влада в Україні перейшла до Директорії. Опинившись на чолі цього органу, Володимир Винниченко в черговий раз зробив усе для того, щоб звести нанівець народну перемогу. Чого вартий хоча б той факт, що навіть звернення до народу Директорія опублікувала не відразу після перемоги, а значно пізніше, коли революційний ентузіазм широких мас почав спадати, поступаючись місцем новій зневірі і відчаю. Навіть героїчні зусилля Симона Петлюри і очолюваних ним загонів не змогли врятувати нашу незалежність.

Сподіваючись, що українську мрію про державну самостійність нарешті поховано на віки-вічні, Винниченко покинув Директорію і пішов на службу до московських більшовиків. У вересні 1920 року він був призначений на посаду заступника Голови Ради Народних Комісарів та народного комісара закордонних справ Української РСР.

Проте до Політбюро, єдиного органу, здатного впливати на реальний хід подій, його не ввели. Це дуже обурило амбітного Винниченка. До того ж він не міг не відчути схильність більшовицьких заправил до нещадного терору. Тож, побоюючись, що одного чудового ранку він може опинитися за більшовицькими ґратами, Винниченко відмовився від всіх високих посад і 23 вересня 1920 року виїхав за кордон – на цей раз назавжди. Та, незважаючи на втечу, більшовики ще довго продовжували цінувати писання Винниченка як дієвий засіб соціалістично-обивательського задурманювання українських селян, робітників та інтелігентів. Вже одні його пасквілі на Симона Петлюру та Дмитра Донцова чого варті були! І в Україні твори Володимира Винниченка ще близько 15 років не тільки публікувалися, а й вивчалися в школах. У 1924–1928 роках видавництво "Рух" видало "Збірання творів" В. Винниченка в 23 томах. У 1930–32 роках "Книгоспілка" готувала до друку "Збірання творів у 28 томах". Окремі його оповідання і повісті виходили українською та російською мовами в Києві, Харкові, Москві, Ленінграді.

Дружба та любов Винниченка і режиму Леніна-Сталіна дала тріщину лише після того, як у вересні 1933 року він написав відкритого листа до Політбюро КП(б)У, в якому звинуватив Сталіна і Постишева в політиці голодоморів та масових репресій. Сучасні апологети вбачають у тому вчинкові Винниченка прояв відданості своєму народові, акт громадянської мужності і навіть героїзму. Адже московські більшовики перестали друкувати винниченківські писання масовими тиражами, а це, як пише один із таких авторів, "був тяжкий моральний і матеріальний удар".

Насправді ж ніякої "любові до рідного народу", ніякого "героїзму" у вчинку Винниченка не було. Любов до народу не сумісна з байдужістю до його долі, з ненавистю до його героїв. А саме така байдужість, така ненависть були притаманні Винниченкові, свідченням чого є не лише його політичні пасквілі, а й художні твори. Коли вони писалися, мільйони українців мучилися і вмирали під нелюдським гнітом більшовицької диктатури, та голос катованих і розстрілюваних так і залишився непочутим автором обивательських романів та п'єс.

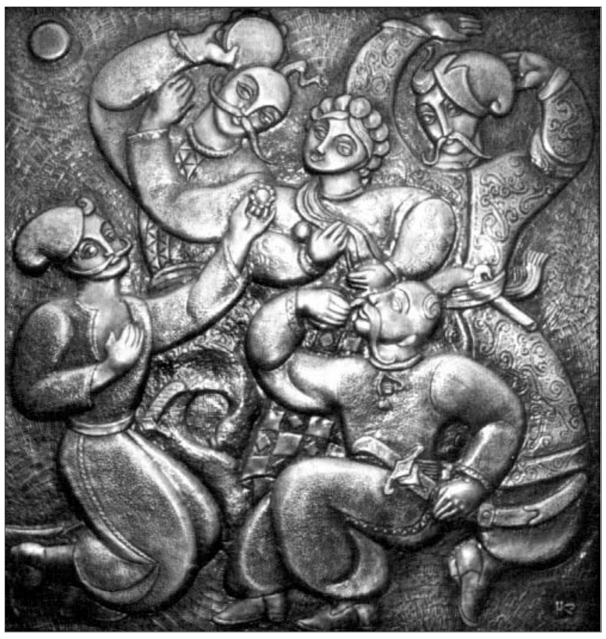
Не можна не помітити, що ставлення сучасних видавців і державних діячів до творів Володимира Винниченка нічим, по суті, не відрізняється від ставлення до них за сталінських часів. Різниця лише в тому, що сучасні автори передмов та коментарів посилено наголошують на "внескові" возвеличуваного лжепророка в українську революцію, хоч той "внесок" полягає у зведенні нанівець великих задумів справжніх революціонерів та героїчних звершень народних мас, сподвигнутих на подвиги їхніми славними лідерами. Сталінські ідеологи, звісно, ставили інші наголоси, але їхня кінцева мета мало чим відрізняється від того, до чого прагнуть сучасні винниченківські апологети: усіх їх єднало і єднає русофільство, яким були насичені писання автора "Записок Кирпатого Мефістофеля" та "Сонячної машини". Апологетам Винниченка конче потрібно, щоб його писання і сьогодні були здатні отруювати свідомість мас, щоб діти гинули не у ворога нашого, а в нас, не здатних захистити підростаючі покоління від небезпечного для української нації духу русофільства.

Тож розвінчання на наших очах насаджуваного культу Винниченка має стати невід'ємною і дуже важливою складовою сучасної національно-визвольної боротьби. Тільки поваливши ідолів русофільства, зможе встати наша українська правда.

НОВІ ВИДАННЯ

СТВОРИТИ КАНОН

Іван АНДРУСЯК,
"Нація і держава"

Творити канон – справа невдячна, проте не така вже й рідкісна. Гадаю, що кожен із нас устиг спізнати її принад, із тієї чи іншої житейської нагоди спробувавши смаку хай і маленького, але власного, "приватного" канонотворення, – а відтак і розчарувань при зіткненні з чужими настільки ж "приватними" канонами (чи каноніками). Тому й кажуть, що про смаки не сперечаються, – бо найчастіше і найзатятіше люди сперечаються саме про смаки.

Антологія "Українська мала проза ХХ століття", яка нещодавно побачила світ у київському видавництві "Факт", якраз і бачиться такої чергової – не першою й далебі не останньою – спробою канонотворення на теренах нашого красного письменства. І спробою, одразу ж завважимо, вельми переконливою – чи ж то жарт: 1510 сторінок, "грубезний талмуд, яким можна і бичка вбити"! І хоча переконливість обсягом, ясна річ, справа позірна, проте на масштабність задуму вказує вже й вона.

І все ж відібрані професором Вірою Агеєвою 30 авторів, кожен із яких представлений 1–5 текстами і короткою передмовкою, писаною сучасним письменником чи літературознавцем, якому той або інший автор чимось особливо близький, – це канон чи ні? Для того, щоби кожен із нас міг максимально чесно самому собі відповісти на це запитання, спершу подумаймо: якщо вести мову про українську прозу ХХ століття, то який жанр буде у ній не просто ключовим, а – визначальним? Для націй з давно усталеною державністю, а відтак і культурними та мистецькими традиціями, з давно "настояним" укладом життя, – для таких націй не лише в минулому, а значною мірою вже й у позаминулому столітті був, ясна річ, роман. Проте для українців така елементарна людська річ, як розмірений і усталений уклад життя протягом ХХ століття, була радше недозволеною розкішшю. Революції, війни, голодомори, кілька розпачливих спроб вибороти незалежність, окупант змінювався окупантом, щоразу все лютішим, кілька разів інтелектуалісти тотально винищувався – фізично! Чи було нашим письменникам за таких умов до роману? Вочевидь, ні. За все ХХ століття в нашому письменстві не набереться й десятка романів, з яких хотілося б укласти антологію – від Ольги Кобилянської, далі провал, Володимира Винниченка, провал, Валер'яна Підмогильного, Юрія Яновського, знову провал, Івана Багряного, провал, Василя Земляка, ще провал, а тоді вже Валерій Шевчук, Павло Загребельний та інші, не так і багато... Виразником національного духу хоч-не-хоч залишалася поезія. А коли доходили руки до прози, то поставала новела – оце і є "наш" жанр у ХХ столітті...

Найкраще це збагнути на прикладі. Ось один із таких українських авторів – Юрій Косач. "Нетиповий" – але саме через це напрочуд виразний.

Бо "він шукав Україну в Європі". Мало того, він її там знайшов! Бодай тому, що не мав іншої ради. Бодай тому, що ніде інде її вже не було – принаймні для нього...

Було – інше. Була культура. Європейська культура, глибоко органічна для цього нащадка шляхетного українського роду. Усмоктана з молоком матері точнісінько так само, як і власна усвідомлено горда українськість. "Щоб не плакать, я сміялась", – недарма саме так написала свого часу його, Косачева, тітка – Леся Українка...

Поєдналося це все в ньому по-барокову химерно. Інакше не могло й бути! Адже український прояв і розквіт європейської культури, українська вершина європейської культури – це і є бароко. І в цій культурі він чувся, як у раю. Навіть коли довкола було пекло...

Тим паче, коли довкола було пекло!

Бо що йому все те, що довкола – насправді ж бо він не там, у трагічних нетрях ХХ століття! Насправді ж він – ось, погляньте – заходить до розкішної зали, щедро й химерно освітленої канделябрами, і, церемонно розкланявшись із давніми й хорошими знайомцями, заводить із ними прецікаві розмови про тонкощі дипломатії, про філософські віяння, про прем'єру нової симфонії знаменитого композитора, про життя справжнє, насичене й наснажене, а зовсім не довколишнє... І ось господар, неодмінно мудрий і неодмінно посвячений у всі можливі тонкощі й таїнощі, раптом немов прокидається з довгого розмислу і заводить отієї "України в Європі", від котрої щему душевного стільки ж, як і щастя духовного:

Їхав козак за Дунай,
Сказав: дівчино, прощай...

І гість – той самий знаменитий композитор (трохи, щоправда, глухуватий) – пізнає "Україну в Європі" з його голосу, і чує її мов наплинами: то голосніше, то тихше, то знову накочує...

І він, Косач, спілкується з ними, стає ними, він творить із ними свої дивовижні барокові слова, котрих не існує в жодній мові світу, крім його, Косачевої, мови. Він щедро оздоблює ці слова барвистою бароковою пунктуацією... Саме так твориться Україна в Європі!

...Ви, звісно, здогадалися, шановний читачу, що я оповів тут лише про одне з представлених в антології оповідань Юрія Косача – "Вечір у Розумовського". Як на мене, воно чи найвиразніше характеризує ту ситуацію, в яку втрапила українська проза у ХХ сторіччі – ситуацію, коли хочеться зробити, сиріч сказати дуже багато, а головне, дуже багато чого має сказати український письменник – але так мало для цього змоги, що мусить максимально "утискати", "утрамбовувати", "концентрувати" – і мріяти, мріяти, мріяти про те, що колись вибореться-таки той необхідний усім розмірений уклад життя, і можна буде написати і про Україну, і про Європу, і про гетьмана-дипломата Розумовського, і про великого композитора Людвіга ван Бетховена, чия знаменита обробка української народної пісні на слова Семена Климовського "Їхав козак за Дунай" якраз і звучить мов наплинами: то голосніше, то тихше, то знову накочує...

Це – лише один з епізодів української новелістики ХХ століття. Один із тридцяти епізодів... Бо антологія "Українська мала проза ХХ століття" – це, за великим рахунком і за малими винятками (кілька романів), і є вся українська проза ХХ століття. І є – канон!

Із жалем констатую, що в антології нема Івана Франка – особисто для мене минуле століття починається саме його новелою "Сойчине крило". Утім, формально та новела писана ще в ХІХ, так що мої претензії залишаються "поза кадром"... Зате з приємністю констатую, що в ній нема жодного соцреаліста – навіть Олеся Гончара. Це правильно – досить нам говорити про літературу там, де вона й не снилася, і не ввижалася...

Але те, що в ній є – отих 30 авторів і близько сотні текстів, – це неабищо! Це справжня література. Велика. Українська. Бодай тому ця книжка варта того, аби бути в домашній книгозбірні кожного "притомного" українця. Якщо в тій бібліотеці, звісно, немає тридцяти книжок – кожного з представлених в антології авторів...

ВІД АВТОРА

АЙСБЕРҐ

Олександр ПОЛЬЧЕНКО,
поет, член КУН

Проспект ім. Леніна.
Площа ім. Леніна.
Пам'ятник Леніну.
Дніпрогес ім. Леніна.
Озеро ім. Леніна.
Мікрорайон Ленінський.
Над ним довжелезні
хмари пливуть – це дах
їде в міста Запоріжжя.

* * *

Велике перекотиполе,
Мов "воронок" НКВД,
У пошуках чиєсь долі
Вночі толокою гряде.

Верба завмерла біля ставу.
Закляк від страху зелен-гай.
А я їм голосно гукаю,
Що це всього лише курай.

АЙСБЕРҐ

Я дивлюся на тебе, моя Україно.
І майбутнє, і теперішнє
трохи ще тліє...
Ти холодна й байдужа,
неначе крижина.
І все ближче і ближче "Титанік" –
Росія.

НАДВЕЧІР'Я

Луна собі гніздечко мостить
Біля вікна моєї хати.
Черешня сперлася на костур –
Років і ягід забагато.

В густім гаю торішнє листя
Блищить лупою у волоссі.
Оглянувсь день – щоб подивиться,
Чи всі дозріли абрикоси.

І чути подихи бджолині.
І чуть гіперболи сорочі.
І темні видовжені тіні
Лежать розвідниками ночі.

ЧЕРВНЕВА НІЧ

Вночі не спить лише годинник
І вітер теплий за вікном.
Чекає днини, як дитини,
Вагітна ніч понад селом.

Вночі шумують осокори,
І кожен здичавілий лист,
Неначе сум твоїх докорів,
Мені до серця прихиливсь.

СЕРПЕНЬ

Вже закінчилися жнива.
І прасує хвилі човен.
Це пора, коли слова
Тут не значать вже нічого.

Лише поглядом ясним,
Лиш рукою доторкнутись.
Мов зловив на слові грім –
Тишу цю далеко чути.

Неба синього гора.
Шлях копитами побитий.
І завмерла далина,
Наче слуха ворожбита.

м. Запоріжжя

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк,

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 3б, м. Київ, тел./факс 235-37-61
Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна